

V Bruseli 21. júna 2022
(OR. en)

10355/22

FISC 137
ECOFIN 632

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Európska rada
Č. predch. dok.:	9873/1/22 REV 1 FISC 126 ECOFIN 576 CO EUR-PREP 19
Predmet:	Správa Rady Ecofin o daňových otázkach určená Európskej rade

1. Rada Ecofin bola vyzvaná, aby Európskej rade predložila správu o rôznych daňových otázkach uvedených najmä v jej záveroch z marca a júna 2012, mája 2013, decembra 2014 a októbra 2017.
2. Návrh správy Rady Ecofin o daňových otázkach určenej Európskej rade, ktorý sa Rade predloží 17. júna 2022 prostredníctvom Coreperu, vypracovala a schválila pracovná skupina pre daňové otázky (na vysokej úrovni) 2. júna 2022. Dohodlo sa tiež, že zvyčajnú vecnú aktualizáciu (častí v hranatých zátvorkách) vykoná GSR po zasadnutí Rady a pred zverejnením konečnej verzie správy.
3. Rada (Ecofin) schválila správu ako bod A 17. júna 2021. Ako bolo dohodnuté, GSR vykonal vecné aktualizácie v správe uvedenej v prílohe k tejto poznámke, ktorá sa sprístupňuje Európskej rade.

SPRÁVA RADY ECOFIN O DAŇOVÝCH OTÁZKACH URČENÁ EURÓPSKEJ RADE

1. Táto správa Rady obsahuje prehľad pokroku dosiahnutého v Rade počas francúzskeho predsedníctva, ako aj prehľad súčasného stavu, pokiaľ ide o najdôležitejšie prerokované spisy v daňovej oblasti. Bola vypracovaná na základe rokovaní v pracovnej skupine Rady na vysokej úrovni pre daňové otázky (ďalej len „pracovná skupina na vysokej úrovni“) týkajúcich sa horizontálnych otázok daňovej politiky strategického významu v súlade s jej mandátom.
2. V správe sa uvádza prehľad aktuálneho stavu v príslušných oblastiach práce Rady a týka sa otázok uvedených vo viacerých záveroch Európskej rady od roku 2012¹, vo vyhlásení členov Európskej rady z 25. marca 2021², v záveroch Rady v oblasti DPH z rokov 2012³ a 2016⁴, v záveroch Rady z roku 2017 o reakcii na výzvy týkajúce sa zdaňovania ziskov digitálneho hospodárstva⁵, v záveroch Rady z roku 2020 o budúcom vývoji administratívnej spolupráce v oblasti daní v EÚ⁶, ako aj v záveroch Rady z 27. novembra 2020 o spravodlivom a účinnom zdaňovaní v čase oživenia hospodárstva, o daňových výzvach spojených s digitalizáciou a o dobrej správe daňových záležitostí v EÚ a mimo nej⁷.

¹ EUCO 4/3/12 REV 3 (body 9 a 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (bod 11), EUCO 10/20 (body A29 a 147) a EUCO 13/20.

² 18/21.

³ 9586/12.

⁴ 9494/16.

⁵ 15175/17.

⁶ 8482/20.

⁷ 13350/20.

3. Po pandémie COVID-19, keď sa zasadnutia prípravných orgánov Rady začali znova konať s osobnou účasťou, pokračovalo francúzske predsedníctvo v práci na kľúčových spisoch vrátane transpozície druhého piliera vyhlásenia inkluzívneho rámca OECD o dvojpilierovom riešení daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie hospodárstva, revízie smernice o zdaňovaní energie, budúcnosti DPH a aktualizácií zoznamu EÚ obsahujúceho jurisdikcie, ktoré nespolupracujú na daňové účely, ako aj v práci v súvislosti so zabránením zneužívaniu schránkových subjektov na daňové účely. Vzhľadom na agresiu Ruskej federácie voči Ukrajine za spoluúčasti Bieloruskej republiky usporiadalo francúzske predsedníctvo aj rokovania zamerané na zlepšenie vykonávania reštriktívnych opatrení EÚ prostredníctvom prípadného lepšieho využívania administratívnej spolupráce v daňovej oblasti a iných nástrojov na vymáhanie daní.
4. Konkrétnejšie, Rada:
- a) dosiahla značný pokrok smerom k dohode v súvislosti s návrhom smernice Rady o zabezpečení globálnej minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín v Únii;
 - b) prijala smernicu Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty;
 - c) schválila závery Rady o vykonávaní balíka opatrení v oblasti DPH pre elektronický obchod;
 - d) vzala na vedomie správu predsedníctva o pokroku týkajúcu sa návrhu smernice Rady o reštrukturalizácii rámca Únie pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (prepracované znenie); a
 - e) začala preskúmanie návrhu smernice Rady, ktorou sa stanovujú pravidlá na zabránenie zneužívaniu schránkových subjektov na daňové účely.

5. Skupina pre kódex správania (zdaňovanie podnikov) zároveň pokračovala vo svojej práci na rôznych záležitostiach v rámci svojho súčasného mandátu vrátane zoznamu EÚ obsahujúceho jurisdikcie, ktoré nespokupujú na daňové účely, ako sa uvádza v jej polročnej správe⁸. Rada tento zoznam EÚ naposledy aktualizovala 24. februára 2022⁹. Podrobnejšie informácie o jednotlivých spisoch sa uvádzajú nižšie.

A) INICIATÍVY V OBLASTI DAŇOVÉHO PRÁVA EÚ

a) Zdaňovanie právnických osôb

i) Daňové výzvy vyplývajúce z digitalizácie hospodárstva

– *Globálna minimálna úroveň zdanenia nadnárodných skupín EÚ („druhý pilier“)*

6. V inkluzívnom rámci OECD/G20 pre boj proti narúšaniu základu dane a presunu ziskov (ďalej len „inkluzívny rámec“) sa 8. októbra 2021 podarilo dosiahnuť dohodu o reforme medzinárodných pravidiel zdaňovania ziskov nadnárodných podnikov. Všetky členské štáty EÚ podporili vyhlásenie o dvojpilierovom systéme zameranom na riešenie daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie hospodárstva. Rada už vo svojich záveroch z 27. novembra 2020 vyjadrila trvalú podporu práci inkluzívneho rámca.
7. Minimálne efektívne zdanenie, ktoré predstavuje „druhý pilier“, tvoria dve hlavné pravidlá (tzv. pravidlá GloBE) – pravidlo zahrnutia príjmov (IIR) a pravidlo pre nedostatočne zdanené platby (UTPR), ktorých cieľom je zabezpečiť, aby zisky dosiahnuté nadnárodnými skupinami s obratom 750 miliónov EUR alebo viac boli zdanené efektívnou sadzbou vo výške najmenej 15 %. Podľa októbrového vyhlásenia inkluzívneho rámca by mal druhý pilier nadobudnúť účinnosť v roku 2023. Pravidlo UTPR by malo nadobudnúť účinnosť v roku 2024.

⁸9295/22 + COR 1 + ADD 1 – 9.

⁹ Ú. v. EÚ C 413I, 12.10.2021, s. 1.

8. S cieľom zabezpečiť konzistentné vykonávanie pravidiel GloBE v súlade s právom EÚ predložila Európska komisia 22. decembra 2021 návrh smernice Rady o zabezpečení globálnej minimálnej úrovne zdaňovania nadnárodných skupín v EÚ, ktorým sa s určitými prispôbeniami právu EÚ vo všeobecnosti preberajú vzorové pravidlá, ktoré inkluzívny rámec prijal 14. decembra 2021.
9. Zároveň pokračuje práca na včasnom a účinnom zavedení pravidiel týkajúcich sa rozdelenia práv zdaňovania medzi jurisdikciami („prvý pilier“), aby bolo možné vypracovať mnohostranný dohovor.
10. Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal svoje stanovisko k návrhu smernice 23. marca 2022. Európsky parlament zaujal stanovisko 19. mája 2022.
11. Rada Ecofin 18. januára 2022 diskutovala o smerovaní v súvislosti s uvedeným návrhom smernice, a to s cieľom poskytnúť politické usmernenia pre technické preskúmanie znenia. Z diskusie vyplynulo, že všetky členské štáty sa zhodujú na tom, že tento daňový spis je prioritou a že je potrebné, aby sa pravidlá dohodnuté inkluzívnym rámcom OECD transponovali do práva EÚ čo najvernejšie a čo najskôr.
12. Francúzske predsedníctvo od začiatku januára 2022 uskutočnilo s prihliadnutím na usmernenia ministrov deväť zasadnutí pracovnej skupiny pre daňové otázky (priame zdaňovanie, z toho tri zasadnutia na vysokej úrovni), ktoré sa venovali technickému preskúmaniu návrhu smernice. Tieto zasadnutia umožnili najmä výrazne zosúladiť znenie so znením vzorových pravidiel OECD a určiť kľúčové otázky, ktoré je potrebné vyriešiť na politickej úrovni, aby bolo možné dosiahnuť dohodu o celom znení.

13. Na zasadnutí Rady Ecofin 15. marca 2022 väčšina členských štátov podporila kompromisné znenie, ktoré navrhlo francúzske predsedníctvo. Dva členské štáty vyzvali na úpravu parametrov voliteľnej prechodnej výnimky stanovenej v článku 47a smernice. Jeden členský štát uviedol, že bez toho, aby sa uviedlo právne prepojenie s nadobudnutím účinnosti prvého piliera, nemôže so znením súhlasiť a jeden členský štát trvá na výhrade parlamentného preskúmania.
14. Predsedníctvo po zohľadnení týchto rokovaní upravilo kompromisné znenie tak, že spresnilo nepovinné prechodné ustanovenia a ďalej objasnilo oznamovacie povinnosti nadnárodných skupín, ktorých hlavná materská spoločnosť má sídlo v členskom štáte, ktorý sa rozhodne dočasne neuplatňovať pravidlá IIR a UTPR (článok 47a). Predsedníctvo okrem toho ďalej objasnilo povinnosti týkajúce sa transpozície tejto smernice do vnútroštátnych právnych predpisov doplnením odôvodnenia 14b. Výhrada parlamentného preskúmania, na ktorej trval jeden členský štát, bola napokon stiahnutá.
15. Vzhľadom na prepojenie medzi týmito dvomi piliermi a berúc do úvahy pozície členských štátov predsedníctvo navrhlo, aby bolo k smernici pripojené vyhlásenie Rady, v ktorom sa potvrdí zapojenie všetkých členských štátov do rokovaní o prvom pilieri, ktoré prebiehajú v inkluzívnom rámci, v súlade s harmonogramom vykonávania schváleným v októbri 2021, pričom sa zdôrazní jeho význam a ostatné zmluvné strany sa vyzvú, aby tento záväzok dodržali. O spise sa rokovalo na zasadnutiach Rady Ecofin v apríli a júni, na ktorých všetky členské štáty s výnimkou jedného podporili kompromisné znenie a návrh vyhlásenia Rady¹⁰.

ii) Zneužívanie schránkových subjektov

16. Komisia 22. decembra 2021 predložila návrh smernice Rady, ktorou sa stanovujú pravidlá na zabránenie zneužívaniu schránkových subjektov na daňové účely a mení smernica 2011/16/EÚ (ďalej len návrh „Unshell“)¹¹.

¹⁰ 10497/22.

¹¹ 15296/21.

17. Cieľom uvedeného návrhu je zabrániť vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým únikom, ku ktorým dochádza v dôsledku činností podnikov bez minimálnej ekonomickej podstaty, ako aj zlepšiť riadne fungovanie vnútorného trhu. Návrh má za cieľ bojovať proti zneužívaniu schránkových subjektov na nevhodné daňové účely a zabezpečiť, aby schránkové spoločnosti v EÚ, ktoré nevykonávajú žiadnu alebo len minimálnu hospodársku činnosť, nemohli využívať daňové zvýhodnenia.
18. Na zasadnutí pracovnej skupiny na vysokej úrovni 6. januára 2022 sa tento návrh predložil delegáciám a predsedníctvo oznámilo úmysel začať rokovania o tomto spise v Rade. Technická analýza návrhu sa vykonala v pracovnej skupine pre daňové otázky (priame zdaňovanie) 11. marca, 1. apríla, 6. mája a 23. mája a 9. júna 2022. Prvé kolo analýzy návrhu po jednotlivých článkoch sa ukončilo 23. mája. Väčšina delegácií v zásade podporila ciele návrhu, ale pred tým, ako bude možné dosiahnuť dohodu, bude potrebná ďalšia dôležitá technická práca.
- iii) Úľava na zníženie zvýhodňovania dlhu voči vlastnému imaniu (DEBRA)
19. Komisia 11. mája 2022 uverejnila návrh smernice Rady o stanovení pravidiel týkajúcich sa úľavy na zníženie zvýhodňovania dlhu voči vlastnému imaniu a obmedzenia odpočítateľnosti úrokov na účely dane z príjmov právnických osôb. Cieľom návrhu je bojovať proti daňovému stimulu pre spoločnosti k tomu, aby investície financovali skôr prostredníctvom dlhu než prostredníctvom vlastného imania, keďže majú možnosť odpočítať si úroky spojené s dlhovým financovaním, ale nie náklady spojené s kapitálovým financovaním.
20. Návrh bol predložený pracovnej skupine pre daňové otázky 10. júna 2022.

b) Daň z pridanej hodnoty (DPH)

21. Vychádzajúc z pokroku, ktorý sa dosiahol počas predchádzajúcich predsedníctiev¹², pokračovalo francúzske predsedníctvo v práci v oblasti DPH a zároveň zhodnotilo výsledky, najmä nadobudnutie účinnosti balíka opatrení v oblasti DPH pre elektronický obchod. Podrobnejšie informácie sa uvádzajú nižšie.

i) Závery Rady o vykonávaní balíka opatrení v oblasti DPH pre elektronický obchod

22. Rada prijala v decembri 2017 balík opatrení v oblasti DPH pre elektronický obchod pozostávajúci zo smernice a z dvoch nariadení, ktoré obsahujú nové pravidlá na prekonanie prekážok cezhraničného online predaja a na riešenie výziev vyplývajúcich z režimov DPH pri predaji tovaru na diaľku a dovoze zásielok s nízkou hodnotou. Tieto pravidlá boli koncom roka 2019 doplnené zmenou smernice o DPH a vykonávacieho nariadenia Rady s cieľom umožniť nadobudnutie účinnosti nových pravidiel od 1. januára 2021. Vzhľadom na zložité okolnosti súvisiace s pandemiou COVID-19 bol dátum začatia uplatňovania nových opatrení odložený na 1. júla 2021.
23. Komisia zároveň v oznámení z roku 2020 o akčnom pláne pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie na podporu stratégie obnovy¹³ oznámila iniciatívu „DPH v digitálnom veku“ s cieľom aktualizovať pravidlá hospodárstva spoločného využívania zdrojov, pokročiť smerom k jednotnej registrácii na účely DPH v EÚ, modernizovať povinnosti v oblasti daňového priznania k DPH a uľahčiť elektronickú fakturáciu.
24. Predsedníctvo s cieľom zhodnotiť situáciu zvolalo na 31. januára 2022 zasadnutie pracovnej skupiny pre daňové otázky (nepriame zdaňovanie – DPH), aby prerokovalo aktuálny stav vykonávania balíka opatrení v oblasti DPH pre elektronický obchod s cieľom pokračovať v práci v tejto oblasti. Predsedníctvo na základe tohto rokovania predložilo delegáciám návrh záverov Rady na túto tému.

¹² Pozri napríklad dokument 15082/18, body 30 až 111; dokument 10322/18, body 56 až 100.

¹³ 9844/20.

25. Pracovná skupina pre daňové otázky (nepriame zdaňovanie – DPH) preskúmala uvedený návrh záverov na zasadnutí 25. februára 2022 a predložila jeho znenie pracovnej skupine pre daňové otázky (na vysokej úrovni), ktorá na zasadnutí 28. februára 2022 dosiahla dohodu o znení. Závery následne schválila Rada na svojom zasadnutí 15. marca 2022¹⁴.

ii) Konečný systém DPH

26. V nadväznosti na svoj akčný plán v oblasti DPH – K jednotnému priestoru EÚ v oblasti DPH zo 7. apríla 2016 Komisia navrhla pre konečný systém DPH dvojstupňový legislatívny prístup¹⁵. O tomto spise rokovala Rada počas rumunského, fínskeho, chorvátskeho a nemeckého predsedníctva.

27. Členské štáty sa zhodli na tom, že tento spis si ešte pred prijatím konečných politických rozhodnutí vyžaduje dôkladnú technickú analýzu. Ako už Rada uviedla¹⁶, najlepším spôsobom, ako dosiahnuť pokrok, je aj naďalej sa zameriavať na kľúčové prvky návrhu Komisie a analýzu možných sprievodných opatrení. Ďalšia práca na konečnom systéme DPH by mala pokračovať, pričom by nemala brániť úsiliu o zlepšenie súčasného systému DPH ani toto úsilie spomaľovať.

iii) Reforma sadzieb DPH

28. Komisia 18. januára 2018 zverejnila návrh smernice, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty¹⁷. Cieľom tohto legislatívneho návrhu bolo zaviesť pravidlá stanovovania sadzieb DPH v celej EÚ s účinnosťou od nadobudnutia účinnosti konečnej úpravy zdaňovania obchodu medzi členskými štátmi.

¹⁴ 7104/22.

¹⁵ Tento prístup bol podrobnejšie opísaný v predchádzajúcich správach, napríklad v dokumente 9970/21, bodoch 25 – 31.

¹⁶ 9970/21, body 32 až 39.

¹⁷ 5335/18.

29. Komisia v podstate navrhla:
- i) zmeniť pravidlá EÚ týkajúce sa stanovovania znížených sadziieb DPH (napr. zrušiť súčasné prechodné ustanovenia umožňujúce dočasnú odchýlku od všeobecných pravidiel; zrevidovať článok 98 smernice o DPH);
 - ii) poskytnúť členským štátom viac slobody pri stanovovaní sadziieb (hoci členské štáty by museli zabezpečiť, aby ich vážená priemerná sadzba DPH presahovala 12 % v ktoromkoľvek čase);
 - iii) zaviesť „negatívny“ zoznam tovarov a služieb, pri ktorých nie je uplatňovanie znížených sadziieb prípustné (namiesto súčasného „pozitívneho“ zoznamu).
30. Návrh Komisie sa skúmal počas bulharského, rumunského, fínskeho, chorvátskeho, nemeckého a portugalského predsedníctva.
31. Rada Ecofin prijala 7. decembra 2021 počas slovinského predsedníctva všeobecné smerovanie k tomuto návrhu s podstatnými zmenami návrhu Komisie. Dohodnuté znenie obsahovalo zachovanie pozitívneho zoznamu tovaru a služieb, na ktoré sa môžu uplatňovať znížené sadzby – aj keď s niekoľkými doplneniami a úpravami na aktualizáciu a modernizáciu zoznamu – ako aj niekoľko doložiek o ukončení platnosti pre tovar škodlivý pre životné prostredie. Takisto sa v ňom dosiahla dôsledná rovnováha medzi poskytnutím rovnakého prístupu k existujúcim výnimkám a zabránením šíreniu znížených sadziieb a oslobodení od dane s možnosťou odpočítania DPH na vstupe.
32. Po dosiahnutí dohody o všeobecnom smerovaní sa z dôvodu podstatných rozdielov medzi znením dohodnutým na zasadnutí Rady Ecofin a návrhom Komisie, o ktorom sa s Európskym parlamentom konzultovalo pôvodne, opätovne uskutočnili konzultácie s Európskym parlamentom. Európsky parlament 9. marca 2022 poskytol k tomuto spisu nové stanovisko.
33. Po finalizácii právnikmi lingvistami sa znenie prijalo na zasadnutí Rady Ecofin 5. apríla 2022. Smernica sa následne 6. apríla 2022 uverejnila v úradnom vestníku¹⁸.

¹⁸ Ú. v. EÚ L 107, 6.4.2022, s. 1.

iv) Výbor pre DPH

34. Komisia 18. decembra 2020 predložila návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o prenesenie vykonávacích právomocí na Komisiu s cieľom určiť význam pojmov používaných v určitých ustanoveniach uvedenej smernice¹⁹ (ďalej len „smernica výboru pre DPH“). Podľa Komisie je cieľom návrhu zabezpečiť jednotnejšie uplatňovanie právnych predpisov EÚ v oblasti DPH. Komisia navrhuje, aby sa v záujme dosiahnutia tohto cieľa zriadil komitologický výbor, ktorý by Komisii pomáhal pri prijímaní záväzných vykonávacích opatrení hlasovaním kvalifikovanou väčšinou. Komisia zastáva názor, že by to viedlo k efektívnejšiemu rozhodovaniu a Európsky súdny dvor by sa nemusel tak často venovať riešeniu otázok týkajúcich sa výkladu.
35. Napriek tomu, že členské štáty by vo všeobecnosti mohli podporiť celkový cieľ návrhu, mnohé delegácie vyjadrili počas rokovaní pracovnej skupiny pre daňové otázky (nepriame zdaňovanie) v priebehu prvého polroka 2021 výhrady, najmä pokiaľ ide o presun právomoci z Rady na Komisiu a prechod na hlasovanie kvalifikovanou väčšinou. Niektoré delegácie zastávali názor, že súčasný systém možno zlepšiť, najmä predložením ďalších návrhov vykonávacích aktov Rady na základe článku 397 smernice o DPH.

v) Predĺženie obdobia uplatňovania mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v oblasti DPH

36. Komisia 10. februára 2022 uverejnila návrh na predĺženie obdobia uplatňovania voliteľného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s dodaním určitého tovaru a poskytovaním určitých služieb, ktoré sú náchylné na podvody, a mechanizmu rýchlej reakcie proti podvodom v oblasti DPH.
37. Cieľom návrhu je predĺžiť možnosť pre členské štáty uvedenú v článku 199a smernice o DPH, aby na boj proti podvodom uplatňovali mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, ktorý im umožňuje určiť príjemcu dodania ako osobu povinnú platiť DPH, ako aj možnosť, aby na boj proti podvodom vo veľmi špecifických prípadoch využívali mechanizmus rýchlej reakcie stanovený v článku 199b tej istej smernice.

¹⁹ 14293/20.

38. Návrh preskúmala pracovná skupina pre daňové otázky, v rámci ktorej bol vo všeobecnosti pozitívne prijatý. Delegácie súhlasili s tým, aby sa navrhované trvanie predĺženia predĺžilo o jeden rok, t. j. do 31. decembra 2026.
39. Európsky hospodársky a sociálny výbor vydal svoje stanovisko k návrhu 23. marca a Európsky parlament 3. mája 2022.
40. Legislatívne znenie sfinalizované právnikmi lingvistami následne prijala Rada na zasadnutí 3. júna 2022.

vi) Deviata správa Komisie o postupoch registrácie, výberu a kontroly DPH

41. Komisia každé tri roky predkladá správu o postupoch registrácie, výberu a kontroly DPH podľa nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 s cieľom podporiť efektívne a účinné administratívne postupy v oblasti DPH v záujme obmedzenia strát príjmov.
42. Komisia 7. apríla 2022 uverejnila svoju deviatu správu, ktorá sa týkala obdobia rokov 2016 – 2019, a následne ju 12. mája 2022 predložila na zasadnutí pracovnej skupiny na vysokej úrovni, na ktorom ju delegácie vzali na vedomie.

c) Spotrebné dane

i) Revízia smernice o zdaňovaní energie

43. Komisia predložila 14. júla 2021 návrh smernice Rady o reštrukturalizácii rámca Únie pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (prepracované znenie)²⁰ (návrh smernice o zdaňovaní energie);

²⁰ 10872/21.

44. Návrh smernice o zdaňovaní energie je súčasťou balíka „Fit for 55“²¹, ktorého cieľom je splniť ambiciózne ciele EÚ znížiť emisie do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s rokom 1990 a dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Balík tvorí súbor vzájomne prepojených návrhov, pričom všetky smerujú k dosiahnutiu rovnakého cieľa, ktorým je zabezpečenie spravodlivej, konkurencieschopnej a zelenej transformácie do roku 2030 a v neskorších rokoch. Balík zahŕňa škálu oblastí politiky a odvetví hospodárstva: klímu, energetiku a palivá, dopravu, sektor budov, využívanie pôdy a lesné hospodárstvo.²²
45. Návrh smernice o zdaňovaní energie sa zameriava na tieto ciele:
- stanovenie prispôbeného rámca, ktorý prispeje k dosiahnutiu cieľov EÚ do roku 2030 a ku klimatickej neutralite do roku 2050 v kontexte Európskej zelenej dohody. Zahŕňalo by to zosúladenie zdaňovania energetických výrobkov a elektriny s politikami EÚ v oblasti energetiky, životného prostredia a klímy, čo by prispelo k úsiliu EÚ o znižovanie emisií,
 - stanovenie rámca, vďaka ktorému sa ochráni a zlepši vnútorný trh EÚ, a to tak, že sa aktualizuje rozsah energetických výrobkov a štruktúra sadzieb, a zároveň sa zracionalizuje využívanie oslobodenia od dane a daňových úľav členskými štátmi, a
 - zachovanie schopnosti vytvárať príjmy pre rozpočty členských štátov.
46. Podľa názoru Komisie by sa tieto ciele dosiahli prechodom od zdaňovania založeného na objeme k zdaňovaniu založenom na energetickom obsahu, zavedením poradia sadzieb podľa ich environmentálnych vlastností a obmedzením stimulov na používanie fosílnych palív. Podľa tohto poradia sa budú konvenčné fosílné palivá, ako je plynový olej a benzín, zdaňovať najvyššou sadzbou a elektrina najnižšou sadzbou.

²¹ 10849/21.

47. Komisia 11. septembra 2019 uverejnila správu²³ o hodnotení smernice o zdaňovaní energie, v ktorej poukázala na to, že súčasné pravidlá neprispievajú k novému regulačnému rámcu EÚ a cieľom politiky v oblasti klímy a energetiky. Rada (Ecofin) 5. decembra 2019 schválila závery o rámci EÚ pre zdaňovanie energie²⁴, v ktorých zdôraznila významnú úlohu harmonizácie zdaňovania energie prostredníctvom smernice o zdaňovaní energie pri zabezpečovaní riadneho fungovania vnútorného trhu. Rada podporila aj aktualizáciu právneho rámca pre zdaňovanie energie, ktorá prispeje k rozšíreniu cieľov politik EÚ v oblasti hospodárstva a životného prostredia. V záveroch sa Komisia vyzýva zabezpečiť, aby návrhy boli dôkladne posúdené z hľadiska ich hospodárskych, sociálnych a environmentálnych nákladov a prínosov. Komisia pri príprave návrhu smernice o zdaňovaní energie uskutočnila verejné konzultácie²⁵.
48. Na neformálnom zasadnutí pracovnej skupiny na vysokej úrovni 20. – 21. júla 2021 venovanom „Budúcim výzvam v oblasti zdaňovania“ mohli delegácie vyjadriť svoje predbežné názory na úlohu zdaňovania v zelenej transformácii už počas pracovného zasadnutia s názvom „Daňové aspekty Zelenej dohody“. Komisia 22. júla 2021 predložila návrh smernice o zdaňovaní energie vo Výbore stálych predstaviteľov (časť II).
49. Technické rokovania v pracovnej skupine pre daňové otázky (nepriame zdaňovanie – spotrebné dane/zdaňovanie energie) sa začali 9. septembra 2021, keď Komisia predložila uvedený návrh aj posúdenie vplyvu.
50. Slovinské predsedníctvo na zasadnutí pracovnej skupiny na vysokej úrovni 23. septembra 2021 informovalo delegácie o súčasnom stave, plánovanej práci a svojom zámere dosiahnuť v súvislosti s týmto spisom počas svojho funkčného obdobia čo najväčší pokrok.
51. Technické preskúmanie návrhu v pracovnej skupine pre daňové otázky (nepriame zdaňovanie – spotrebné dane/zdaňovanie energie) pokračovalo 6. októbra, 20. októbra, 15. novembra a 24. novembra 2021 analýzou jednotlivých článkov. Prvé kolo analýzy všetkých článkov bolo dokončené 24. novembra 2021.

²³ 12153/19.

²⁴ 14608/19.

²⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12227-Revision-of-the-Energy-Tax-Directive-/public-consultation_sk.

52. Počas skúmania návrhu bol položený pomerne veľký počet otázok o rôznych aspektoch návrhu, ako je prechod od zdaňovania založeného na objeme na zdaňovanie založené na energetickom obsahu, zavedenie poradia sadzieb podľa environmentálnych vlastností, zdaňovanie nových výrobkov, indexácia, letecký a námorný sektor, ako aj prepojenia s ostatnými spismi balíka „Fit for 55“.
53. Na zasadnutí pracovnej skupiny na vysokej úrovni 25. novembra 2021 slovínske predsedníctvo informovalo delegácie a výsledkoch práce a pokroku v súvislosti s týmto spisom, a to aj v kontexte balíka „Fit for 55“. Rada (Ecofin) 7. decembra 2021 vzala ako bod A na vedomie správu predsedníctva o pokroku týkajúcu sa návrhov predložených v rámci balíka Fit for 55, ktorými sa zaoberá Rada Ecofin, vrátane návrhu smernice o zdaňovaní energie²⁶.
54. Francúzske predsedníctvo na zasadnutí pracovnej skupiny na vysokej úrovni 6. januára 2022 pokračovalo v rokovaní o revízii návrhu smernice o zdaňovaní energie tak, že navrhlo ďalší postup a potvrdilo svoje odhodlanie dosiahnuť v súvislosti s týmto spisom pokrok. Technická analýza návrhu sa vykonala na zasadnutiach pracovnej skupiny pre daňové otázky (nepriame zdaňovanie – spotrebné dane/zdaňovanie energie) 10. januára, 11. februára, 10. marca, 8. apríla, 2. mája a 1. júna 2022.
55. V rámci analýzy sa preskúmala celý návrh, pričom práca bola rozdelená do štyroch tematických blokov: 1. rozsah zdaniteľných výrobkov a prístup založený na energetickom obsahu, štruktúra sadzieb na konci prechodného obdobia, obnoviteľné zdroje energie; 2. minimálne úrovne zdaňovania a obsah fiškálnych kategórií, štruktúra sadzieb v roku 2023, prechodné obdobia a indexácia; 3. štátna pomoc a doprava; 4. priemysel, poľnohospodárstvo, rybolov a domácnosti. Predsedníctvo na základe rokovaní pracovnej skupiny pre daňové otázky predložilo čiastočné kompromisné znenia týkajúce sa prvého a druhého bloku.
56. Rada (Ecofin) 17. júna 2022 vzala na vedomie správu predsedníctva o pokroku týkajúcu sa návrhu smernice o zdaňovaní energie²⁷.]

²⁶ 14574/21.

²⁷ 9874/22.

ii) Bezcolné predajne vo francúzskom termináli tunela pod Lamanšským prielivom

57. Komisia 16. decembra 2021 predložila Rade návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2008/118/ES a smernica (EÚ) 2020/262, pokiaľ ide o bezcolné predajne umiestnené vo francúzskom termináli tunela pod Lamanšským prielivom.
58. Cieľom tohto návrhu bolo umožniť opätovné otvorenie bezcolných predajní vo francúzskom termináli pevného spojenia cez Lamanšský prieliv po vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie.
59. Návrh preskúmala pracovná skupina pre Spojené kráľovstvo a pracovná skupina pre daňové otázky.
60. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko 23. februára 2019 a Európsky parlament 9. marca 2022.
61. Smernicu následne prijala Rada Ecofin na svojom zasadnutí 5. apríla 2022. Smernica sa 6. apríla 2022 uverejnila v úradnom vestníku.

d) Daň z finančných transakcií

62. Komisia 14. februára 2013 predložila návrh smernice Rady, ktorou sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti dane z finančných transakcií.
63. V tejto etape sa na posilnenej spolupráci v oblasti dane z finančných transakcií naďalej zúčastňuje 10 členských štátov: Belgicko, Francúzsko, Grécko, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko (ďalej len „zúčastnené členské štáty“).
64. Hlavné aspekty prebiehajúcich rokovaní o tomto spise boli zhrnuté v predchádzajúcej správe Rady Ecofin o daňových otázkach určenej Európskej rade²⁸.

²⁸ 8891/20, body 67 – 70, a 14863/19, body 104 – 110.

65. Európska rada vo svojich záveroch zo 17. – 21. júla 2020²⁹ (bod A29) uviedla, že „*Únia bude v nadchádzajúcich rokoch pracovať na reforme systému vlastných zdrojov a na zavedení nových vlastných zdrojov. [...] ... Únia sa tiež v priebehu nasledujúceho VFR bude usilovať o zavedenie ďalších vlastných zdrojov, ktoré môžu zahŕňať daň z finančných transakcií.*“ Komisia v tomto ohľade nedávno objasnila, že³⁰ „*[a]k sa dosiahne dohoda o tejto dani z finančných transakcií, Komisia predloží návrh na prevod príjmov z tejto dane z finančných transakcií do rozpočtu EÚ ako vlastný zdroj. Ak sa do konca roka 2022 dohoda nedosiahne, Komisia na základe posúdení vplyvu navrhne nový vlastný zdroj založený na novej dani z finančných transakcií. Komisia sa vynasnaží predložiť tieto návrhy do júna 2024, aby sa ich uplatňovanie začalo najneskôr 1. januára 2026.*“

B) ADMINISTRATÍVNA SPOLUPRÁCA

a) Administratívna spolupráca s Nórskom v oblasti DPH

66. Komisia 26. apríla 2022 predložila Rade odporúčanie na rozhodnutie Rady o poverení Komisie začatím rokovaní o zmene Dohody medzi Európskou úniou a Nórsnym kráľovstvom o administratívnej spolupráci, boji proti podvodom a vymáhaní pohľadávok v oblasti dane z pridanej hodnoty³¹.

²⁹ EUCO 10/20.

³⁰ Pozri legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. decembra 2020 o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (09970/2020 – C9 – 0409/2020 – 2018/0166(APP)), vyhlásenie Komisie o zriadení vlastného zdroja založeného na dani z finančných transakcií.

³¹ 8461/22 + ADD 1.

67. Plánované rokovania o zmene dohody medzi EÚ a Nórskom o administratívnej spolupráci, boji proti podvodom a vymáhaní pohľadávok v oblasti DPH³² by mali dvojaký cieľ:
- a) poskytnúť členským štátom, pokiaľ je to možné a potrebné, nové nástroje spolupráce s Nórskom podobné tým, ktoré sa prostredníctvom nariadenia (EÚ) 2018/1541 zaviedli v nariadení (EÚ) č. 904/2010, a
 - b) aktualizovať právne odkazy na smernicu 95/46/ES prostredníctvom odkazov na nariadenie (EÚ) 2016/679.
68. Ďalšie podrobnosti sú uvedené v návrhu smerníc na rokovania, ktoré budú pripojené k rozhodnutiu Rady.
69. V nadväznosti na zasadnutie pracovnej skupiny pre daňové otázky (nepriame zdaňovanie) 2. mája 2022 by všetky delegácie mohli podporiť podstatu návrhu rozhodnutia Rady a smerníc na rokovania, ako ich navrhla Komisia.
70. Rada prijala rozhodnutie Rady o poverení začať rokovania s Nórsnym kráľovstvom s cieľom zmeniť Dohodu medzi Európskou úniou a Nórsnym kráľovstvom o administratívnej spolupráci, boji proti podvodom a vymáhaní pohľadávok v oblasti dane z pridanej hodnoty], ako aj smernice na rokovania 17. júna 2022³³.

³² Ú. v. EÚ L 195, 1.8.2018, s. 3.

³³ 8901/22 a 9643/22.

b) Administratívna spolupráca s inými krajinami mimo EÚ v oblasti DPH

71. Komisia na zasadnutí pracovnej skupiny na vysokej úrovni 12. mája 2022 informovala delegácie o týchto otázkach:

- a) o aspektoch rokovaní so Spojeným kráľovstvom súvisiacich s DPH v kontexte Protokolu o administratívnej spolupráci a boji proti podvodom v oblasti dane z pridanej hodnoty a o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní a poplatkov³⁴;
- b) o počiatočnom štádiu prieskumných kontaktov s orgánmi Austrálie, Kanady, Nového Zélandu a Japonska, pokiaľ ide o možnosti ďalšej práce zameranej na administratívnu spoluprácu v oblasti DPH. Komisia uviedla, že tieto prieskumné rozhovory pokračujú len s Japonskom, keďže kontakty s Austráliou, Kanadou a Novým Zélandom nepriniesli v tejto fáze uspokojivé výsledky;
- c) o rokovaníach s orgánmi Čínskej ľudovej republiky s cieľom uzavrieť nezáväznú memorandum o porozumení (možný budúci rámec administratívnej spolupráce v oblasti DPH medzi EÚ a Čínskou ľudovou republikou)³⁵. Komisia uviedla, že tieto rokovania sú v súčasnosti pozastavené.

³⁴ Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2021, s. 10.

³⁵ Rada 10. marca 2021 s niekoľkými pripomienkami (dokument CM 1978/21 LIMITE vrátane ďalších podrobností uvedených v dokumente ST 6351/21 LIMITE) schválila, aby Komisia začala rokovania s orgánmi Čínskej ľudovej republiky s cieľom uzavrieť nezáväznú memorandum o porozumení.

72. Pripomína sa, že pokiaľ ide o rokovania a uzatváranie nezáväzných nástrojov podľa práva EÚ (ako je uvedené memorandum o porozumení) a v súlade s požiadavkami Zmluvy o EÚ (najmä článkom 16 ods. 1 ZEÚ), tvorba politik zostáva výsadou Rady. Je preto na Rade, aby posúdila, či je v záujme Únie začať diskusiu (rokovania) o možnom nezáväznom nástroji. Okrem toho, v nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-660/13 (memorandum o porozumení so Švajčiarskom) sa generálni tajomníci Rady, Komisie a Európskej služby pre vonkajšiu činnosť v roku 2017 dohodli na dojednaniach pre nezáväzné nástroje³⁶. Tieto dojednania sa vzťahujú na všetky nezáväzné nástroje bez ohľadu na oblasť politiky a na to, kto zastupuje Úniu na rokovaníach s treťou stranou alebo stranami a bez ohľadu na ich označenie alebo formu. Predpokladá sa, že Komisia bude naďalej pravidelne informovať členské štáty o pokroku v týchto rokovaníach (vrátane informácií o akýchkoľvek ďalších kontaktoch v tejto oblasti s krajinami mimo EÚ) a v závere rokovaní sa obráti na Radu, aby ju v súlade s právom EÚ požiadala o poverenie podpísať nezáväzný nástroj v mene Únie.

c) Zlepšenie vykonávania reštriktívnych opatrení EÚ pomocou nástrojov daňovej politiky

73. V súvislosti s agresiou Ruska voči Ukrajine za spoluúčasti Bieloruska uskutočnilo francúzske predsedníctvo 27. apríla a 25. mája 2022 zasadnutia pracovnej skupiny pre daňové otázky s cieľom preskúmať niekoľko opatrení, ktoré by členské štáty mohli zaviesť, aby sa prostredníctvom nástrojov daňovej spolupráce podporilo vykonávanie reštriktívnych opatrení EÚ a zabránilo ich obchádzaniu.

74. Po prvé, členské štáty poznamenali, že kroky Ruska a Bieloruska vážne narušili kooperatívne prostredie s Ruskou federáciou a Bieloruskou republikou v oblasti zdaňovania podľa mnohostranných a dvojstranných nástrojov medzinárodného práva.

75. Vzhľadom na zásadnú zmenu okolností vyvolanú týmito krokmi sa členské štáty EÚ rozhodli ukončiť s týmito dvoma krajinami akúkoľvek výmenu informácií na daňové účely.

³⁶ ST 15367/17.

76. Po druhé, členské štáty EÚ preskúmali niekoľko opatrení zameraných na posilnenie využívania administratívnej spolupráce a iných nástrojov v daňovej oblasti v kontexte presadzovania reštriktívnych opatrení.
77. Členské štáty EÚ sa dohodli, že budú ďalej skúmať využívanie spontánnej výmeny informácií o označených osobách a subjektoch zaradených na zoznam v prílohe I k nariadeniu (EÚ) č. 269/2014, ako aj neformálne vytvorenie dočasnej platformy na ad hoc spoluprácu s cieľom uľahčiť rokovania o vykonávaní reštriktívnych opatrení v daňovej oblasti.
78. Členské štáty EÚ rokovali aj o ďalších možných opatreniach na podporu účinnosti reštriktívnych opatrení EÚ, napríklad o návrhu, aby sa podľa potreby zintenzívnilo využívanie daňových auditov v prípade osôb a subjektov zaradených na zoznam, ako aj o koordinácii žiadostí členských štátov EÚ o daňové informácie a súbežné daňové preskúmanie podľa dohovoru OECD o vzájomnej administratívnej pomoci v daňových záležitostiach adresovaných tretím krajinám a o hodnotení finančných informácií vymieňaných s európskymi krajinami mimo EÚ koordinovaným spôsobom.
79. Členské štáty EÚ napokon uvítali výzvu, aby sa pokiaľ možno venovala zvýšená pozornosť možnosti vrátenia dane, ktoré využívajú osoby alebo subjekty zaradené na zoznam, na ktoré sa vzťahujú sankcie.
80. Pracovná skupina pre daňové otázky bude monitorovať ďalší vývoj v súvislosti s uvedenými opatreniami vrátane práce, ktorá sa vykonáva v rámci dočasnej platformy vytvorenej Komisiou 3. júna 2022 vo forme podskupiny pre vymáhanie daní v rámci osobitnej skupiny pod názvom Freeze and Seize (Zmraziť a zaistiť).
81. Výbor stálych predstaviteľov vzal na zasadnutí 18. mája 2022 túto prácu na vedomie.

d) Program „Fiscalis“ pre spoluprácu v daňovej oblasti

82. Program Fiscalis sa zameriava na podporu daňových orgánov s cieľom zlepšiť fungovanie vnútorného trhu, posilniť konkurencieschopnosť, bojovať proti daňovým podvodom, daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a zlepšiť výber daní. Komisia 28. februára 2022 predložila pracovnej skupine na vysokej úrovni správu o pokroku programu Fiscalis za rok 2020³⁷ a 12. mája 2022 jej predložila výročnú správu o pokroku programu Fiscalis za rok 2021³⁸. Správy poskytujú prehľad o pokroku, ktorý sa v príslušných rokoch dosiahol v rámci programu Fiscalis, ako aj o hlavných výsledkoch, vzniknutých problémoch a získaných skúsenostiach. Rok 2021 bol prvým rokom vykonávania nového programu Fiscalis v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027.
83. Komisia 12. mája informovala pracovnú skupinu na vysokej úrovni aj o účasti tretích krajín na programe Fiscalis.

C) KOORDINÁCIA DAŇOVÝCH POLITÍK

Dosiahol sa významný pokrok v dôležitej práci na koordinácii daňových politík (mimo pôsobnosti daňových právnych predpisov EÚ), ako sa uvádza ďalej.

a) Skupina pre kódex správania (zdaňovanie podnikov)

84. Skupina pre kódex správania zasadala 24. januára, 27. apríla a 2. júna 2022; podskupina pre vnútorné/vonkajšie záležitosti bola zvolaná 14. januára, 2. a 7. februára, 16. a 31. marca, 5. mája a 18. mája 2022.
85. Polročnú revíziu zoznamu EÚ obsahujúceho jurisdikcie, ktoré nespolupracujú na daňové účely, schválila Rada 24. februára 2022, pričom 3. marca 2022 sa uverejnila v úradnom vestníku³⁹.

³⁷ 6009/22.

³⁸ 8383/22.

³⁹ Ú. v. EÚ C 413I, 12.10.2021, s. 1 – 4.

86. Okrem obvyklej práce, ktorej sa podrobnejšie venuje osobitná polročná správa skupiny pre kódex správania, francúzske predsedníctvo viedlo v koordinácii s predsedníčkou skupiny pre kódex správania horizontálne rokovania o viacerých aspektoch procesu zaraďovania na zoznam EÚ vrátane vplyvu, ktorý na tento proces majú odhalenia médií a dohoda inkluzívneho rámca OECD pre boj proti BEPS o druhom pilieri.

b) Medzinárodný vývoj

87. Pracovná skupina na vysokej úrovni bola pravidelne informovaná o relevantnom medzinárodnom vývoji v oblasti daňovej politiky, najmä v súvislosti so zasadnutiami ministrov financií skupiny G20 a inkluzívneho rámca OECD/G20 pre boj proti BEPS. Pravidelné rokovania v rámci pracovnej skupiny na vysokej úrovni spolu s neformálnou diskusiou na úrovni ministrov v septembri 2021 významne prispeli ku konečnej dohode v inkluzívnom rámci OECD/G20 pre boj proti BEPS.

88. Záležitosti súvisiace so zákonom USA o dodržiavaní daňových predpisov v prípade zahraničných účtov (FATCA) boli delegáciám oznámené v januári a marci 2022, keď francúzske predsedníctvo informovalo pracovnú skupinu na vysokej úrovni o súčasnom stave v súvislosti s FATCA a rokovalo o ďalšom postupe. V máji uskutočnilo francúzske predsedníctvo na základe pokroku dosiahnutého počas predchádzajúcich predsedníctiev neformálnu videokonferenciu s federálnym daňovým úradom USA (IRS) a ministerstvom financií USA venovanú FATCA, so zameraním na otázku tzv. náhodných Američanov vrátane problému získania ďalších usmernení od IRS a ministerstva financií s cieľom zabrániť zatvoreniu bankových účtov náhodných Američanov v EÚ. Francúzske predsedníctvo v júni informovalo pracovnú skupinu na vysokej úrovni o tomto zasadnutí. Kontakty s orgánmi USA prebiehajú a budú naplánované ďalšie neformálne stretnutia s partnermi z USA.

c) Daň v nedaňových oblastiach (TINTA)

89. Pracovná skupina na vysokej úrovni sa 19. novembra 2013 dohodla, že na daňové ustanovenia v nedaňových spisoch, ktoré majú za následok akékoľvek zmeny v daňových právnych predpisoch členských štátov alebo v ich administratívnych postupoch alebo inak vplývajú na zdaňovanie, by sa mal vzťahovať „neformálny mechanizmus upozorňovania“. Aby sa zaistilo včasné upozorňovanie členských štátov, s podporou generálneho sekretariátu sa pokračovalo v uplatňovaní systematického prístupu, v rámci ktorého sa daňoví experti upozorňujú na takéto prípady vrátane rokovaní o dohodách medzi EÚ a tretími krajinami. Medzi otázky, ktoré pracovná skupina na vysokej úrovni monitorovala, patria: navrhovaná smernica o energetickej hospodárnosti budov, navrhovaná zmena nariadenia o správcoch alternatívnych investičných fondov a navrhovaná zmena nariadenia o európskych dlhodobých investičných fondoch, ako aj navrhovaná smernica o zlepšení pracovných podmienok v oblasti práce pre platformy, závery Rady o posilnení medzikultúrnych výmen v európskom priestore prostredníctvom mobility umelcov a kultúrnych pracovníkov a prostredníctvom viacjazyčnosti v digitálnom veku a oznámenie Komisie „REPowerEU: spoločné európske pravidlá pre cenovo dostupnejšiu, bezpečnejšiu a udržateľnejšiu energiu“.
